

## PRZEDMIOTOWE ZASADY OCENIANIA Z CHEMII

Nauczyciel: Iwona Dams

Etap edukacyjny: trzeci (liceum ogólnokształcące, klasy II – III)

Podręczniki (klasy II):

- 1) *NOWA To jest chemia. Część 1. Podręcznik. Liceum i technikum. Zakres podstawowy.* Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 1222/1/2024.
- 2) *NOWA To jest chemia. Część 1. Podręcznik do liceum i technikum. Zakres rozszerzony.* Maria Litwin, Szarota Styka-Włazło, Joanna Szymońska. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 1223/1/2024.

Podręczniki (klasy III):

- 1) *To jest chemia. Część 1. Chemia ogólna i nieorganiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy.* Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 994/1/2019. Działy VI – IX.
- 2) *To jest chemia. Część 2. Chemia organiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. Edycja 2024.* Romuald Hassa, Aleksandra Mrzigod, Janusz Mrzigod. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 994/2/2020.
- 3) *To jest chemia. Część 1. Chemia ogólna i nieorganiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony.* Maria Litwin, Szarota Styka-Włazło, Joanna Szymońska. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 991/1/2019. Działy V – VII.
- 4) *To jest chemia. Część 2. Chemia organiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Edycja 2024.* Maria Litwin, Szarota Styka-Włazło, Joanna Szymońska. Wydawnictwo Nowa Era. Numer ewidencyjny w wykazie MEN: 991/2/2020.

### 1. Cele kształcenia

- 1) Pozyskiwanie, przetwarzanie i tworzenie informacji. Uczeń:
  - a) pozyskuje i przetwarza informacje z różnorodnych źródeł;
  - b) korzysta z technologii informacyjno-komunikacyjnych do wyszukiwania, przetwarzania, selekcji, agregacji, weryfikacji i wykorzystania danych;
  - c) ocenia wiarygodność uzyskanych danych;
  - d) konstruuje wykresy, tabele i schematy na podstawie dostępnych informacji.
- 2) Rozumowanie i zastosowanie nabytej wiedzy do rozwiązywania problemów. Uczeń:
  - a) opisuje właściwości substancji i wyjaśnia przebieg prostych procesów chemicznych;
  - b) wskazuje na związek właściwości różnorodnych substancji z ich zastosowaniami i ich wpływem na środowisko naturalne;
  - c) respektuje podstawowe zasady ochrony środowiska;
  - d) reaguje w przypadku wystąpienia zagrożenia dla środowiska;
  - e) wskazuje na związek między właściwościami substancji a ich budową chemiczną;

- f) wykorzystuje wiedzę i dostępne informacje do rozwiązywania prostych problemów chemicznych z zastosowaniem podstaw metody naukowej;
  - g) stosuje poprawną terminologię;
  - h) wykonuje obliczenia dotyczące praw chemicznych.
- 3) Opanowanie czynności praktycznych. Uczeń:
- a) bezpiecznie posługuje się sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
  - b) projektuje i przeprowadza proste doświadczenia chemiczne, rejestruje ich wyniki w różnej formie, formułuje obserwacje, wnioski oraz wyjaśnienia;
  - c) stosuje metody metodologii badawczej (określa problem badawczy, formułuje hipotezy oraz proponuje sposoby ich weryfikacji);
  - d) przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

## 2. Treści nauczania – wymagania szczegółowe

- 1) Szczegółowe wymagania programowe z poszczególnych działów chemii na poszczególne oceny, określone na podstawie treści zawartych w podstawie programowej, programie nauczania oraz w podręcznikach *NOWA To jest chemia. Część 1. Podręcznik. Liceum i technikum. Zakres podstawowy* oraz *NOWA To jest chemia. Część 1. Podręcznik do liceum i technikum. Zakres rozszerzony* przekazywane są uczniom klas II na pierwszych zajęciach lekcyjnych.
- 2) Szczegółowe wymagania programowe z poszczególnych działów chemii na poszczególne oceny, określone na podstawie treści zawartych w podstawie programowej, programie nauczania oraz podręcznikach *To jest chemia. Część 2. Chemia organiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres podstawowy. Edycja 2024* oraz *To jest chemia. Część 2. Chemia organiczna. Podręcznik dla liceum ogólnokształcącego i technikum. Zakres rozszerzony. Edycja 2024.* przekazywane są uczniom klas III na pierwszych zajęciach lekcyjnych.
- 3) Nauczyciel dostosowuje kryteria wymagań edukacyjnych i kryteria oceniania do możliwości oraz indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono specyficzne trudności w uczeniu się lub deficyty rozwojowe uniemożliwiające sprostanie wymaganiom edukacyjnym wynikającym z programu nauczania. Dotyczy to ucznia:
  - a) posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego – na podstawie tego orzeczenia oraz ustaleń zawartych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym; w przypadku kontrolnych prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję sprawdzianu lub testu;
  - b) posiadającego opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, o specyficznych trudnościach w uczeniu się lub inną opinię poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, wskazującą na potrzebę takiego dostosowania – na podstawie tej opinii; w przypadku kontrolnych prac pisemnych uczeń może otrzymać inną wersję sprawdzianu lub testu.

## 3. Wymagania edukacyjne na poszczególne śródroczne/roczne oceny klasyfikacyjne

### Celujący /6/

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który:

- a) posiada wiadomości i umiejętności znacznie wykraczające poza program nauczania;

- b) stosuje wiadomości i umiejętności w sytuacjach nietypowych (problemowych), wymagających zastosowania nietypowych schematów i syntetycznego myślenia;
- c) formułuje problemy oraz dokonuje analizy i syntezy nowych zjawisk;
- d) proponuje rozwiązania nietypowe;
- e) potrafi precyzyjnie rozumować posługując się wieloma elementami wiedzy, nie tylko z zakresu chemii;
- f) potrafi udowodnić swoje zdanie, używając odpowiedniej argumentacji, będącej skutkiem zdobytej samodzielnie wiedzy;
- g) osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach chemicznych na szczeblu wyższym niż szkolny.

#### **Bardzo dobry /5/**

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w pełnym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- b) stosuje zdobytą wiedzę do rozwiązania problemów i zadań w nowych sytuacjach;
- c) wykazuje dużą samodzielność i bez pomocy nauczyciela korzysta z różnych źródeł wiedzy, np. układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic, zestawień, encyklopedii, Internetu;
- d) planuje i bezpiecznie przeprowadza eksperymenty chemiczne;
- e) biegle zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz samodzielnie rozwiązuje zadania rachunkowe o dużym stopniu trudności;
- f) potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych wykorzystując wiedzę przewidzianą programem również pokrewnych przedmiotów;
- g) wykazuje się aktywnością podczas lekcji.

#### **Dobry /4/**

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w znacznym zakresie wiadomości i umiejętności określone w programie;
- b) poprawnie stosuje wiadomości do samodzielnego rozwiązywania typowych zadań i problemów;
- c) korzysta z układu okresowego pierwiastków, wykresów, tablic i innych źródeł wiedzy chemicznej;
- d) bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- e) zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych;
- f) samodzielnie rozwiązuje zadania obliczeniowe o średnim stopniu trudności;
- g) poprawnie rozumuje w kategoriach przyczynowo-skutkowych;
- h) jest aktywny podczas lekcji.

#### **Dostateczny /3/**

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) opanował w podstawowym zakresie te wiadomości i umiejętności określone w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- b) z pomocą nauczyciela poprawnie stosuje wiadomości i umiejętności przy rozwiązywaniu typowych zadań i problemów;
- c) z pomocą nauczyciela korzysta ze źródeł wiedzy, takich jak: układ okresowy pierwiastków, wykresy, tablice;
- d) z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje doświadczenia chemiczne;
- e) z pomocą nauczyciela zapisuje i uzgadnia równania reakcji chemicznych oraz rozwiązuje zadania rachunkowe o niewielkim stopniu trudności;

- f) podczas lekcji wykazuje się aktywnością w stopniu zadowalającym.

### **Dopuszczający /2/**

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który:

- a) ma pewne braki w wiadomościach i umiejętnościach określonych w programie, które jednak nie przekreślają dalszych możliwości kształcenia;
- b) z pomocą nauczyciela rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności;
- c) z pomocą nauczyciela bezpiecznie wykonuje bardzo proste eksperymenty chemiczne, pisze proste wzory i równania chemiczne;
- d) przejawia niesystematyczne zaangażowanie w proces uczenia się.

### **Niedostateczny /1/**

Ocenę niedostateczną otrzymuje uczeń, który:

- a) nie opanował tych wiadomości i umiejętności określonych w programie, które są konieczne do dalszego kształcenia;
- b) nie zna symboliki chemicznej;
- c) nawet z pomocą nauczyciela nie potrafi pisać prostych wzorów i równań chemicznych;
- d) nie potrafi rozwiązać zadań teoretycznych o elementarnym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela;
- e) nie potrafi bezpiecznie posługiwać się prostym sprzętem laboratoryjnym i odczynnikami chemicznymi;
- f) nie wykazuje zadowalającej aktywności poznawczej, chęci do pracy i współpracy z nauczycielem.

## **4. Skala ocen**

- 1) Oceny klasyfikacyjne śródroczne i roczne oraz cząstkowe oceny bieżące wystawia się według następującej skali:

|                      |          |
|----------------------|----------|
| ocena celująca       | 6 (cel)  |
| ocena bardzo dobra   | 5 (bdb)  |
| ocena dobra          | 4 (db)   |
| ocena dostateczna    | 3 (dst)  |
| ocena dopuszczająca  | 2 (dop)  |
| ocena niedostateczna | 1 (ndst) |

- 2) Skalę cząstkowych ocen bieżących rozszerza się przez dodanie do oceny znaku „plus” (+) lub „minus” (–). Rozszerzenie skali ocen nie ma zastosowania przy wystawianiu oceny śródrocznej i rocznej.

- 3) Cząstkowe oceny z prac pisemnych wystawia się wg. poniższej skali:

|                                |       |
|--------------------------------|-------|
| 0 – 39% poprawnych odpowiedzi  | ndst  |
| 40 – 45% poprawnych odpowiedzi | dop – |
| 46 – 50% poprawnych odpowiedzi | dop   |
| 51 – 59% poprawnych odpowiedzi | dop + |
| 60 – 64% poprawnych odpowiedzi | dst – |
| 65 – 69% poprawnych odpowiedzi | dst   |
| 70 – 74% poprawnych odpowiedzi | dst + |

|                                |       |
|--------------------------------|-------|
| 75 – 79% poprawnych odpowiedzi | db –  |
| 80 – 84% poprawnych odpowiedzi | db    |
| 85 – 89% poprawnych odpowiedzi | db +  |
| 90 – 93% poprawnych odpowiedzi | bdb – |
| 94 – 98% poprawnych odpowiedzi | bdb   |
| 99% poprawnych odpowiedzi      | bdb + |
| 100% poprawnych odpowiedzi     | cel   |

4) Prócz ocen cząstkowych wprowadza się dodatkowe zapisy:

|     |   |                                      |
|-----|---|--------------------------------------|
| nb  | – | nieobecność na sprawdzianie pisemnym |
| np  | – | nieprzygotowanie                     |
| bp  | – | brak pracy domowej                   |
| „+” | – | plus                                 |
| „-” | – | minus                                |

5) O ocenie śródrocznej/rocznej decyduje średnia ważona ocen otrzymanych w ciągu całego okresu zgodnie z poniższymi wskazaniami:

#### Średnia ważona (S)

|                         |      |
|-------------------------|------|
| $1 \leq S \leq 1,59$    | ndst |
| $1,60 \leq S \leq 2,59$ | dop  |
| $2,60 \leq S \leq 3,59$ | dost |
| $3,60 \leq S \leq 4,59$ | db   |
| $4,60 \leq S \leq 5,29$ | bdb  |
| $5,30 \leq S \leq 6$    | cel  |

6) Roczna ocena klasyfikacyjna uwzględnia wiadomości i umiejętności ucznia z całego roku szkolnego.

7) Za każde naruszenie regulaminu pracowni chemicznej (przynoszenie na pracownię i spożywanie na pracowni napojów i posiłków; dotykane bez wiedzy i zgody nauczyciela odczynników, szkła i sprzętu laboratoryjnego lub innego wyposażenia pracowni; popychanie innych uczniów i głośnie zachowanie itp.) uczeń otrzymuje uwagę negatywną.

#### 9. Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów wraz z wagami za poszczególne formy aktywności

|                                |          |                                                                                        |
|--------------------------------|----------|----------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Sprawdzian typu A</b>       | (waga 5) | – jedno lub dwugodzinny, obejmujący materiał z całego okresu, roku lub cyklu nauczania |
| <b>Sprawdzian typu B</b>       | (waga 5) | – jedno lub dwugodzinny, obejmujący cały dział                                         |
| <b>Sprawdzian typu C</b>       | (waga 3) | – nie dłuższy niż 30-minutowy, obejmujący materiał z trzech ostatnich zajęć;           |
| <b>Odpowiedź ustna</b>         | (waga 3) | – odpowiedź z aktualnie realizowanego materiału, odpowiedź na lekcji powtórzeniowej    |
| <b>Umiejętności praktyczne</b> | (waga 3) | – wykonywanie doświadczeń chemicznych                                                  |

|                                   |          |                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------|----------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Praca domowa</b>               | (waga 2) | – zadania do samodzielnego rozwiązania celem utrwalenia zdobytych na lekcji wiadomości i umiejętności, obowiązkowa                                                                                                          |
| <b>Nieprzygotowanie do lekcji</b> | (waga 2) | – po wyczerpaniu „np” lub niezgłoszeniu „np” na początku lekcji                                                                                                                                                             |
| <b>Projekt edukacyjny</b>         | (waga 5) | – zaprojektowanie i przeprowadzenie doświadczeń chemicznych oraz interpretacja ich wyników; wyszukanie informacji w Internecie i w podręcznikach z zaprezentowaniem ich w formie autorskiej prezentacji multimedialnej itp. |
| <b>Praca dodatkowa ucznia</b>     | (waga 5) | – przygotowanie do konkursów i olimpiad chemicznych; próbna matura z chemii                                                                                                                                                 |

- 1) Nauczyciel informuje uczniów o planowanych sprawdzianach typu A i B. Sprawdziany typu A i B zapowiadane są z przynajmniej dwutygodniowym wyprzedzeniem i z zapisaniem ich terminu w dzienniku elektronicznym. Sprawdziany typu C nie muszą być zapowiadane.
- 2) Uczeń, który korzysta z niedozwolonych pomocy podczas pisania sprawdzianu otrzymuje ocenę niedostateczną.
- 3) Oceny ze sprawdzianów są ogłaszane uczniom w terminie nie dłuższym niż 14 dni od daty przeprowadzenia sprawdzianu.
- 4) Sprawdzone i ocenione pisemne prace kontrolne są udostępniane uczniowi oraz jego rodzicom poprzez wydanie do domu. Uczeń lub jego rodzice zwracają udostępniony dokument na kolejnej lekcji z danego przedmiotu. Dopuszcza się udostępnienie sprawdzianów w formie elektronicznej – zdjęcie wykonane przez ucznia.
- 5) Uczeń może poprawić jedynie oceny niedostateczne, które otrzymał ze sprawdzianów typu A, B lub C, w wyznaczonym przez nauczyciela terminie, przy czym poprawa każdego sprawdzianu jest jednorazowa, a jej wynik nauczyciel wpisuje do dziennika elektronicznego jako ocenę z poprawy sprawdzianu.
- 6) Na każdej lekcji uczeń może zostać zapytany z aktualnie realizowanego materiału.
- 7) Aktywność na lekcji i umiejętności praktyczne nagradzane są plusami „+” i minusami „-”, po zsumowaniu których uczeń otrzymuje ocenę o wadze 3 za aktywność na lekcji lub umiejętności praktyczne.

|             |      |
|-------------|------|
| + + + + + + | cel  |
| + + + + + - | bdb  |
| + + + + - - | db   |
| + + + - - - | dst  |
| + + - - - - | dop  |
| + - - - - - | ndst |

- 8) W jednym dniu uczeń może otrzymać jednego plusa „+” lub jednego minusa „-” za aktywność na lekcji oraz jednego plusa „+” lub jednego minusa „-” za umiejętności praktyczne, bez względu na liczbę odbywających się w tym dniu lekcji chemii.

- 9) Prace domowe, w zależności od ich objętości, mogą być nagradzane ocenami lub plusami „+” i minusami „-”, po zsumowaniu których uczeń otrzymuje ocenę o wadze 2 za pracę domową.

|             |      |
|-------------|------|
| + + + + + + | cel  |
| + + + + + - | bdb  |
| + + + + - - | db   |
| + + + - - - | dst  |
| + + - - - - | dop  |
| + - - - - - | ndst |

- 10) Uczeń ma prawo do zgłoszenia nieprzygotowania z zajęć bez podania przyczyny nie więcej niż jeden raz w ciągu całego okresu. Nieprzygotowanie uczeń ma obowiązek zgłosić na początku lekcji. Konsekwencją niezgłoszenia nieprzygotowania jest otrzymanie przez ucznia oceny niedostatecznej. Przez nieprzygotowanie do lekcji należy rozumieć: brak zeszytu, brak podręcznika, nieprzygotowanie do odpowiedzi, brak pracy domowej, brak pomocy potrzebnych do lekcji, niedotrzymanie terminu zwrotu udostępnionej do domu pracy kontrolnej. Po wykorzystaniu nieprzygotowania uczeń otrzymuje za każde kolejne nieprzygotowanie ocenę niedostateczną o wadze 2. Niewykorzystane nieprzygotowanie nie przysługuje jako dodatkowe w kolejnym okresie nauki.
- 11) Uczeń i jego rodzice mają bezpośredni wgląd do ocen określających bieżące postępy w nauce za pośrednictwem dziennika elektronicznego.
- 12) Nauczyciel ma prawo do prowadzenia dodatkowej dokumentacji związanej z określaniem osiągnięć edukacyjnych uczniów, np. karty aktywności na lekcji lub umiejętności praktycznych, w których odnotowuje plusy „+” i minusy „-”.

#### **10. Zaliczanie nieobecności na zajęciach**

- 1) Nauczyciel wyznacza uczniom, nieobecnym na zajęciach z powodów usprawiedliwionych, obowiązkowy zakres materiału programowego do uzupełnienia i zaliczenia, przy czym dotyczy to treści programowych, których nieznajomość może uniemożliwić lub utrudnić kontynuowanie nauki.
- 2) Nauczyciel, w porozumieniu z uczniem, określa termin i formę uzupełnienia treści programowych.
- 3) Uczeń, który nie wywiąże się z obowiązku zaliczenia wyznaczonych treści nauczania w uzgodnionym z nauczycielem terminie, otrzymuje z tego materiału ocenę niedostateczną.

#### **11. Tryb poprawy oceny przewidywanej**

- 1) Uczeń lub jego rodzice, którzy nie zgadzają się z proponowaną oceną roczną klasyfikacyjną w ciągu dwóch dni od otrzymania informacji o tej ocenie mogą złożyć pisemny wniosek o podniesienie oceny wraz z uzasadnieniem do nauczyciela.
- 2) Prawo do złożenia wniosku przysługuje uczniowi, który terminowo pisał prace klasowe, był aktywny na zajęciach oraz posiada wysoką frekwencję.
- 3) Zakres treści programowych podlegających poprawie oceny przewidywanej ucznia obejmuje materiał z całego roku szkolnego, zgodnie z przyjętymi kryteriami edukacyjnymi.

- 4) Poprawa oceny przewidywanej następuje w formie pisemnej. Uzyskana przez ucznia ocena z poprawy oceny przewidywanej zostaje odnotowana w dzienniku elektronicznym obok oceny przewidywanej i stanowi podstawę do podwyższenia rocznej oceny przewidywanej. Jeżeli jest ona taka sama lub niższa, ocena przewidywana nie ulega zmianie.
- 5) Uczeń może przystąpić do poprawy oceny przewidywanej tylko jeden raz.

**12. Warunki i zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz procedury odwoławcze**

Warunki i zasady przeprowadzania egzaminu klasyfikacyjnego, egzaminu poprawkowego oraz procedury odwoławcze określają zapisy Statutu I Społecznego Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Reja w Kielcach.